



Misijonska postaja Bugoyé (Uganda).

Naj počivajo v miru!

Naj uživajo mirno večni pokoj oni, ki so nas zapustili! Koliko je bilo med njimi src, ki so žarela od ljubezni do Boga in do bližnjega, koliko duš, ki so koprnele po zmagoslavju čednosti! Pravi bojevniki Kristusovi na velikem bojišču tega sveta: ti zmagonosni kristjani so preminili — —

Tudi slabih je bilo med njimi, ki so se kakor trst krivili pod udarci, ki pa so mnogo ljubili in mnogo trpeli. Tudi ti so izginili liki sence — —

Bili so vmes čisti in srčni, ki niso poznali drugega strahu, ko izgubiti Boga, pa tudi grešniki, ki pa so bili pogumni dovolj, da so se zopet dvignili. Njih boj je končan.

Mlačni in neznani so bili med njimi, kojih sveto ali zločinsko življenje je prešlo kakor rosna kapljica na solncu.

Ta ali oni je bil morebiti naš znanec, sorodnik in iskren prijatelj.

Naj počivajo v miru!

Ločitev teh kakor onih, naj si je rodila solze in žalost ali preklinjanje, se bo prej ali slej pozabila. Samo naša sveta Cerkev se spominja v svoji materinski ljubezni tudi pokojnih; ona nas pozivlja, da hitimo na pomoč onim, ki si sami ne morejo več pomagati.

Eno najmočnejših sredstev, ki zamore olajšati usodo ubogih dušic, je miloščina. Najmogočnejše med vsemi pa je — kakor znano —, daritev svete maše.

Naši rajniki morebiti vse svoje življenje niso mislili na misijone, morebiti še celo nič vedeli niso o njih, in danes — nam bodo hvaležni, če mislimo mi na to in obrnemo njim v spomin svojo miloščino in mašne daritve v prid Afriki*.



Misijonski dopisi.



Misijon najsvetejšega Srca.

Calabar, 20. jul. 1908.

Vaše blagorodje!

V svojem zadnjem pismu z 8. decembrom sem povedal nekaj o različnih načinih paganstva in o načinu bogočastja v Calabru. Iz tega lahko povzamejo bralci, koliko težkoč se stavi na pot v začetku misijona. Velika tolažba je vedno za srce misijonarjevo, ako lahko pripoveduje o svojih naporih in o učinkih, seveda o teh le tedaj, če jih je dosegel.

Najprej nekaj o šoli, ker naši naporji so najbolj plodonosni pri šolskih klopih, ker dobijo mlada srca z podukom krščansko smer. Dan za dnevom narašča število otrok. Od 250 dečkov smo prišli zdaj na 360 in pri sestrah je okoli 150 malih deklic. Ljubi Bog je naš trud obilo blagoslovil; vsakteri še govori o uspehih zadnjih šolskih skušenj. Čudno! v tej meri, kakor se otroci priučijo božjih resnic, razumejo tudi lažje druge predmete. Resnica je, da je moral nadzornik

* Tudi vpisovanje dragih rajnih v našo »mašno zvezo za Afriko« se čitateljem priporoča. Op. uredništva.

četudi protestant, pripoznati, da so gospodje prezbiterijanci ravno zaraditega doživeli grozen poraz, kterega nobeden ni slutil; tako so bili navajeni, biti gospodje v deželi.

Ta zmaga je bila za nas mnogo bolj dragocena, kakor tistih par funtov šterlingov, s katerimi je vlada zmago potrdila. Vso paznost so morali obrniti na nas, bilo je treba pokazati, da zna katolicizem delovati pri razvitku duševnih moči; gotovi predsodki so se morali odstraniti, ki so se udomačili z obrekljivim govorjenjem naših nasprotnikov.

Tako imamo 500 otrok, ki se učijo slehern dan mali oddelek katekizma; nekateri so že krščeni, drugi se pa na to pripravljajo. Žalibog smo še zdaj prisiljeni, da moramo imeti okoli sto otrok v slabem škednju, ker nimamo drugod prostora. V suhem času seveda to ni nič hudega; toda kadar brije vihar z deževjem, so ti ubogi otroci pomilovanja vredni. Navzlic temu pa moramo vendar naravnost občudovati njih pazljivost, s katero sledijo poduku, in bi lahko mnogim evropskim otrokom bili v zgled. Tudi glede duhovske službe smo zdaj jako zadovoljni. Posebno v zadnjem letu, ali bolje rečeno, v zadnjih dveh mesecih so prihajali očetje in matere kar trumoma k misijonu, da bi izprosili sv. krst svojim otrokom. V pretečenem mesecu juniju smo imeli 100 krstov. To je ogromno število, če se pomisli, da smo samo tri misijonarji. Posebno bi povdarjal to, da pridejo starši sami in prosijo za krst. Večidel so stari, v malikovanju in v mnogoženstvu osiveli, nepoboljšljivi pogani. »Moj otrok naj vendar hodi po poti božjih zapovedi«, tako pravijo. Drugi zopet, kakor oče našega malega Janez-Mihaela, so pristopili k protestantski veri. Nekega dne je presenetil pater malega, ko je po končani maši in krstu nekaterih svojih prijateljev prelival britke solze. Pater ga vpraša po vzroku. »Zdaj so že 4. leta«, odgovori on, »odkar se učim katekizem in prosim za krst in nikdar me nisi pripustil; dalje nočem biti otrok hudega duha«. — »Ali, moj dragi otrok, ti ja veš, da se tvoj oče odločno zoperstavlja.« — »Da, jaz to vem; toda pripeljal ga bom k tebi in potem bo moral dovoliti.« V resnici pride drugo jutro deček s svojim očetom in mu reče v naši navzočnosti, da hoče biti krščen. »Ti torej nočeš biti krščen v cerkvi svojega očeta?« ga vpraša star presbiterijanec. »Ne, nočem; jaz hočem postati katoličan in takoj, ko ti v to privoliš, hočem prejeti sv. krst.« — »No, pa naj bo«, odgovori oče. »Bog hoče, pa bodi katoličan.« Takoj je bil krščen. Niti do nedelje ni hotel čakati in prav je imel. In zdaj je Janez Mihael 14 dni tako srečen, kakor kakšni princ. Ko so ga vidli njegovi tovariši tako zadovoljnega, so ga

vprašali, ali bi ne hotel umreti na dan krsta, ker tedaj bi prišel takoj v nebesa. »Ne«, rekel je, »poprej še hočem učakati dan prvega sv. obhajila.« Lahko bi zavidal te otroke, če jih vidi tako srečne v krstni milosti. Ta mali dogodek se je dobesedno tako vršil, kakor sem pripovedoval, samo onega ganljivega izraza, s katerim je otrok govoril, ne morem popisati. Na tisoče takšnih povestic bi lahko navedel.

Ko me je zadnjič srečal oče nekega majhnega učenca, mi je rekel »moj fant vedno sili v me, da hoče biti krščen, toda ne morem mu dovoliti. Le pomisli, on je še takšen otrok, da je pri vseh prijateljih in sosedih skupaj. V tvoji cerkvi pa je prepovedano ob petkih jesti meso in ker ne pozna teh dnij, ne bo delal nobenega razločka.« Deček še ni niti 6 let star. Rekel sem zatoraj očetu, naj se pomiri v tej zadevi, ker ni noben greh, če otrok zamenja dni. — »Pod tem pogojem ga lahko krstiš; jaz bom že pazil, da ne dobi ob petkih drugod jesti.« Ali zamoremo še več zahtevati od malikovalskega pogana, kakor da pomaga svojim otrokom izpolnjevati cerkvene zapovedi?

To izvanredno nagnenje do naše sv. vere je pa združeno, z nekim drugim, še bolj čudovitim nagnenjem do češčenja presvetega Rešnjega Telesa. Ko smo razodeli našim kristjanom veliko željo sv. Očeta glede pogostega in vsakdanjega sv. obhajila, zahajajo skoraj vsi vsak teden k sv. obhajilu, nekteri pristopaje celo vsak dan k mizi Gospodovi.

To bi bilo o središču našega delokroga poročati. Ostane še desna in leva stran, namreč vasi St. Louis v Old-Town in Akaya, ki še ni krščena in katero bi rad nazival »Sv. Peter«. Imeti moramo vedno čolniček, če hočemo priti tje, od katere koli strani. Vrhutega je krmar te polomljene ladje novokrščenec z imenom Peter. V Old Town se nahaja več kakor eno leto že nekoliko krščenih otrok in mladih ljudi. Akaya je vidla svoj prvi krst v juniju. Dvajset izvoljenih! Pa sami takšni, ki so obiskovali v zadnjih dveh letih poduk v veronauku. Njim na čast je obhajala vsa vas praznik. Tedaj je razglasil Tam-Tam povelje: »Jutri zjutraj pri solnčnem vzhodu mora vsakdo priti s sekiro in z motiko in delati za »belega«. Tako oznani oznanovalec v celem mestu — s kakšno oblastjo ne vem — in še pristavi: »Kdo ne pride, mora plačati jedno kozo!« Resnica je, da je prišlo drugo jutro več ko 200 možkih. Treba je bilo kos nerodovitne zemlje obdelati, katero je ponudil glavar in na njej postaviti večjo šolo od prve. Vsakdo se loti dela z čudovito marljivostjo; majhno grmovje odstranjajo šolski otroci, drevesa pa padajo pod moškimi udarci. Toda po 2 ali 3 urnem delu

imajo vsi dovolj. Četudi zapoveduje glavar in je delo za patra, se vendar zamorec ne da prisiliti, da bi delal več ko 3 ure zaporedoma — to preveč nasprotuje njegovi navadi. Zaradi tega jih pustimo in začnemo zopet drugo jutro. Zdaj je nova šola že skoraj dovršena. Pri mojem prvem obisku, koncem tega mesca, bo blagoslovljena. Če bi njim v zaupanju na pomoč dobrotnikov misijona lep zvonec in razpelo mogel obljubiti, bil bi srečen in otroci v Šent Petru še bolj. Če bi mi mogla dobra družba sv. Petra Klaverja k temu pripomoči, bi ji bil neskončno hvaležen. Zahteval bi še več, če bi se upal. — Dobil sem že od nje 2 dvokolnici, s katerimi se vozimo po cestah in peš potih. Da bi se pa lahko prišlo v Sv. Peter v Akaya, ki je obdan krog in krog z vodo, bi potrebovali velike čolne, na katerih bi lahko po dva sedela.

Pretečeni teden sem si ogledal tukaj na deželi tako imenovane »naselbine«. Že dolgo nas tam želijo, toda ne moremo biti povsod. Vrhutega se vedno, kadar se ustanovi nova postaja, zmanjša naše že itak pičlo imetje; zato si dobro premislimo, predno kaj obljubimo, bodisi karkoli. Zdaj se je treba resno bojevati proti nasilstvu protestantov. Iznašli so neko postavo, ki prepoveduje misijonarjem se tam naseliti, kjer je že kakšno drugo društvo ustanovljeno. S tem nam hočejo popolnoma onemogočiti razširjenje sv. vere in nas izklučiti iz obljudnih krajev; vsak trenutek ustanovijo novo postajo. Zaradi tega si moramo prizadevati, v zaupanju na božjo previdnost, ustanavljati nove postaje. Če smo pred protestanti na katerem kraja, nam bo tudi vlada pustila prednost pred njim. Tako sem sporočil, ko sem se vrnil iz teh vasi, svojemu predstojniku, kar sem doživel in tudi on smatra za potrebo, da se v tem kraju naselimo predno pridejo protestanti tja. Naj bi nas prijatelji misijonov podpirali z molitvijo in milodari; najsvetejše srce Jezusovo, kateremu na čast je posvečena skromna cerkev v Calabar-u, jim bo stotero povrnilo.

O. Jos. Kraft, C. S. Sp.

Blagor njemu, ki se usmili siromaka in ubožca;
ob dnevu nesreče ga bo rešil Gospod. (Ps. 40, 1.)



Pismo kardinala Massaia, apostola galskih pokrajin.

Msgr. Sarosseau (izg. Žarosó), sedaj apostolski vikar galskih pokrajin, je izročil pred kratkim naši gospej generalni voditeljici dragoceno darilo, namreč pristni rokopis umrlega kardinala Massaia, ki slovi kot svetnik. Po zaslugi Massaije se je spet uvedla prava vera v galske dežele, ki jih je pustošilo skoro 1000 let krivoverstvo. Da bi sploh mogel priti med te narode, si je pobarval kožo, obril brado in se preoblekel v potujočega trgovca. Tako je ustanovil v 30 let dolgem misijonskem delovanju v vednih nevarnostih in preganjanjih, v pomanjkanju in dolgih ječah sedanjo krščansko občino. Lastnoročno pismo, ki ga je kardinal Massaia svoj čas pisal nekemu svojemu misijonarju v Gero pri Kafi, se glasi takole:

Djilogov-Choa, na Božič, 1875.

V Kristusu preljubljeni o. Leo!

Na svojem potovanju iz Finfini v Kogamaro je prišel Negusi in mi je sporočil, da je umrl mladi Štefan. (Ker potuje Negusi naprej, Vam pošiljam po njem par vrst.)

Še smo žalovali po izgubi Jožefa, ki se je pred štirimi leti preselil v večnost in vnovič nas je zadela jednako bridka izguba. Zgodi se naj volja božja!

Kar se tiče msgr. Kocina, bi bil miren, ako bi bil prišel k Vam v Kafo; saj bi vedel, da ima vse potrebno, kar potrebuje sedaj v svoji oslabeledosti. Pravijo, da trpi ta prelat na boleznih domačinov. Tega pa ne morem verjeti, ker je znano, da je ta bolezen že v rodu in da se še nikdar ni prijela nobenega Evropejca. Naj si bo kakor koli, ako bi bil prost, bi mu hitel takoj na pomoč; saj je naš brat in oče, ki je že trpel 30 let veliko pomanjkanje v tej ubožni deželi za Kristusa, kateremu je služil vedno po svojih močeh. Vi veste to boljše ko drugi, ker že tudi Vas teži teža let. Žalibog pa ne morem priti; kajti ta kralj mi ne dovoli nobene prostosti, in vsled visoke starosti dvomim upravičeno, da bi imel za pot potrebne moči. V tej stvari ste torej Vi moja tolažba, ker stopi bolnik lažje z Vami v zvezo. Prosim Vas torej in Vas rotim v imenu našega Gospoda, poskočite mu v vsaki potrebi na pomoč, tudi z časnimi sredstvi, da ublažite njegovo bedo; zagotovim Vas, da bo vse, kar bote njemu storili, kakor bi bili meni storili. —

Na kratko še hočem dodati nekaj političnih poročil. Evropa se bliža tako propadu, da človeka kar srce boli. Sv. Oče so še vedno jetnik v Vatikanu. Da vladajo že trideset let, občuduje svet kot nekaj izvanrednega. Na Nemškem strašansko preganjajo škofo in katoličanstvo. Katoliki pa se držijo trdno kakor v apostolskih časih. Vsled

tega se jih je mnogo spreobrnilo po vsem svetu, tudi v taboru nepristranskih protestantov. Kaj je ljubi Bog o tem nadalje sklenil, se bo pokazalo. Sedaj dognati je nemogoče.

Egipt se je polastil dežel Tedjura, Cejla, Berbera in Avarge. Zadnje ozemlje je oddaljeno samo 2 dni hoda od mej dežele Koa, torej en mesec od nas. Poveljnik Mazinger, prej francoski konzul v Masavi, sedaj poveljnik v Egiptu, in naš katolški poveljnik sta zasedla vse meje v Tedjuri od Masave do Matame. Drugemu muzelmanskemu poveljniku so poverili vse meje Cejle, Berbere in Avarge, kakor tudi vseh južnih krajev krščanske Abesinije. Kar se bo iz tega izkuhalo, bomo videli. Daj Bog, da bi bile ceste kmalu proste, da bi v kratkem imeli svoje štiri misijonarje, katere sedaj zadržujejo v Adenu. Kakor hitro ti pridejo, bomo lahko odpomogli Kafi in drugim svojim postajam. Dotlej zdravstvujte in skrbite za misijone, kolikor morete. Misijonsko delovanje v Adenu je poverjeno našim misijonarjem. Prečastiti o. provincijal Dominik iz Tuluze je apostolski komisar za misijon v Adenu in galskih pokrajinah.

Podelim Vam vsem svoj blagoslov.

Ostanem vedno Vaš nežno ljubeči oče

† F. G. Massaia.



Delovanje milosti.

(Piše o. A. Berning, misijonar v Togo.)

Kako čudovito je delovanje milosti božje, in pri bližnjem opazovanju se zdi duhovniku pogosto kakor uganka, kako deluje Gospd Bog ravno pri tej osebi ali ravno po kakem malenkostnem slučaju na drugo osebo.

Živela je v naši bližini poganška svečenica, ki se je začutila naenkrat gnana od nevidne sile, da bi tudi šla enkrat poslušat poduk katoliškega misijonarja. Sledila je temu nagonu in ker so jo zanimale predavane resnice, je prišla še večkrat h katekezi. Kmalu se je prepričala, da so prednašani nauki resnični in je prosila misijonarja, da jo vzame v katehumenat. Toda to se ni moglo zgoditi brez dokazov odkritosrčnosti od strani žene. Morala bi namreč priznati ničevost poganške božje službe in ob jednom izročiti vse malike in bogoslužna orodja, da bi jih sežgali. To je stalo ženo sicer hud boj, toda slednjič je vendar zmagala milost in prinesla je vse svoje malike, amulete in druge reči in jih izročila vseuničujočemu ognju. To je

junaški čin za ženo, ki se je morala izpostaviti po taki izpreobrnitvi od bogov, ker je njeno delovanje bilo znano, sovraštvu poganskih ljudij, ki se zatečejo pogosto k strupu. Toda dejanje je bilo izvršeno in je torej lahko bila sprejeta med število onih, ki se pripravljajo na zakrament sv. krsta. Jako redno je obiskovala od sedaj poduk.

Ne dolgo po dobljeni zmagi črez sebe samo je žena hudo obolela in je bila blizu smrti. Smrt se je bližala tako hitro, da nismo mogli iti niti po duhovnika, ki je bil več ur oddaljen. Zato ji je podelil učitelj, ki je bil ob enem katehet, sv. krst in je poslal takoj po duhovnika, da bi ta prišel in jo dejal eventualno še v poslednje olje, če bi še živela nekaj časa. Ko je duhovnik prišel, je ravno umrla, čisto mirno in udana v božjo voljo. Zares, milost božja deluje, kjer hoče.

Sedaj bi morala žena biti tudi cerkveno pokopana. Kmalu je izbral poglavar s starešinami vasi prostor, katerega so odločili za krščansko pokopališče. Ob peti uri popoldne bi naj bil pogreb. Nevihta je branila delavcem grob izkopati. Šele proti osmi uri zvečer je bil gotov in ob luninem svitu se je vršil v ondotnem kraju prvi krščanski pokop. In kakšna je bila ta oseba, ki smo jo zagrebli? Bila je ona poganska svečenica, ki moli, kakor upamo, sedaj v nebesih za izpreobrnjenje svojih rojakov in za svoje dobrotnike.



Iz šole belih sester v Ugandi.

Piše sestra Mehtildis.

Danes bi rada pripovedala ljubim »malim« bralcem nekaj črtic iz naše majhne Bagande v dokaz, kako pada seme božje besede na dobro zemljo in že prinaša sadove.

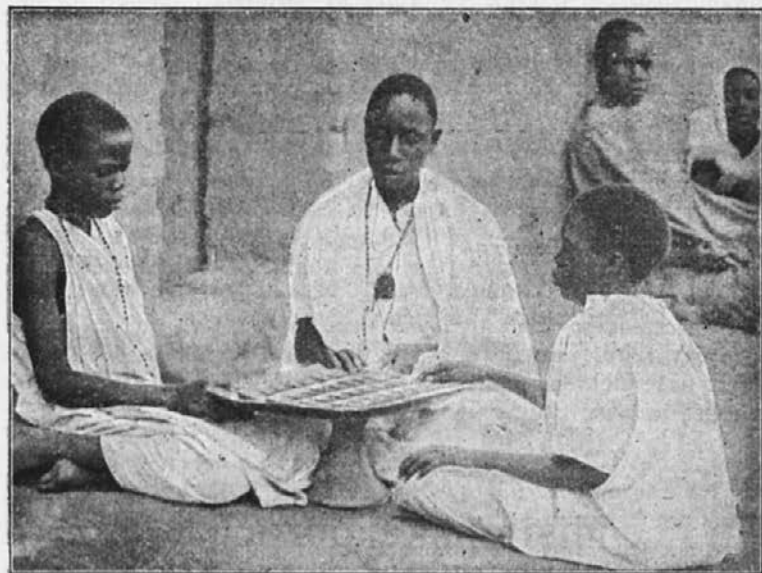
Jedna naših velikih deklic, ki je že katehistinja, je šla v neko približno dve uri oddaljeno vas, da bi obiskala sorodnico. Med potjo je slišala v neki koči jokanje in zdihovanje; vstopila in je spoznala v otroku, ki je ležal čisto ubog in bolan na siromašni rogoznici, majhnega Donata, jednega naših šolskih otrok.

Kako veliko je bilo njegovo veselje! »Umrli bom,« je rekel, toda niti jeden dan nisem pozabil na svojo molitev, tudi kes sem obudil in sem obljubil ljubemu Bogu, če me zopet ozdravi, da bom vstopil v malo semenišče.

Julija — tako se je imenovala katehistinja — je bila veselo presenečena, da se je otrok v sredi svoje čisto mohamedanske okolice tako zvesto držal svojih čisto krščanskih navad.

Z nekaterimi prijaznimi besedami je dajala poguma malemu bolniku in ga nato zapustila, popolnoma potolaženega.

Ljubi Bog je vidno uslišal otroško molitev, kajti kmalu potem se je vrnil Donat popolnoma zdrav v misijon in



Zamorski otroci pri igranju.

obiskuje zopet pridno šolo ter se pripravlja, da bi prejel kmalu ljubega Zveličarja prvič v sv. obhajilu.

Včasih pride otrokom kaj prav smešnega na misel, posebno tem, ki so prišli še le pred kratkim iz poganskih vasij in ki so še jako nevedni v veri. Dokaze za to nam podaja pismo, katerega mi je te dni pisala jedna naših katehistinj iz misijonske postaje, 8 dni hoda od tod oddaljene. Pismo prestavim dobesedno:

»Ljuba mati! Podučujem otroke, ki se pripravljajo na prvo sv. obhajilo in tudi one, ki so se šele začeli učiti katekizma. Črez zadnje se moram pogosto smejati. Če jih vprašam, bi jim li jaz mogla deliti svete zakramente, tedaj

odgovorijo: »Da«. In če jih vprašam zakaj, odvrnejo: »Ker ti vse znaš«. Če jih vprašam, ali je greh, če se želi kdo oženiti, odgovorijo: »Da«. »Toda kaj bodele storile ve deklice, kadar bodele velike?« »Potem bomo ostale pri ljubih sestrah.« »In vi dečki?« »Mi ostanemo pri očetih.« Vidiš torej, ljuba mati, da hočejo biti naši otroci jako pridni, toda ne vedo še prav, kako začeti. Jaz sem z njimi prav zadovoljna, učijo se marljivo in bodo postali z božjo pomočjo dobri, goreči kristjani. Še o nekem drugem slučaju ti hočem pripovedati, ljuba mati: Otroci vedo, da se imenujejo sestre »bubikira« (device); domišljujejo si, da je »bubikira« (devišstvo) zakrament ravno tako kakor busacerdote (mašniško posvečenje). Po njihovem mnenju bi torej bilo 8 zakramentov. Ravno tako kakor je mašniško posvečenje samo za moške, mislijo, da je »bubikira« samo za žene. Sama sem slišala, kako je nekaj deklic s ponosom zatrjevalo, da ne morejo dečki prejeti zakramenta »bubikira«.

Vidiš, ljuba mati, da me še čaka precej dela, predno bodo temeljito poučeni. Toliko naša katehistinja.

Okoli 400 otrok bo prejelo tukaj na belo nedeljo sv. obhajilo.

V zdajnem času trpi vse čez mero vsled suše; osem mesecev že ni bilo deža. Posledica tega je lakota, ki veliko ovira naše delo med otroci. Trdno zaupamo na božjo previdnost in naše dobre dobrotnike v Evropi.

Misijonska poročila.

Na predlog sv. kongregacije za razširjanje vere so imenovali sv. Oče:

Apostolskim vikarjem za Kenijo (angl. vzh. Afrika) prečastitega o. Filipa Perlo iz zavoda »Consolata« v Turinu. K apostolskemu vikarijatu Kenija spada pokrajina istega imena, katero so ločili od apostolskega vikarijata Zangvebar.

Nadalje so ustanovili sv. Oče prefekturo v deželi »Velika Namaka«, katero so odcepili od apostolskega vikarijata ob reki Oranji. To prefekturo so poverili redu sv. Frančiška Saleškega.

Z dekretom sv. kongregacije za razširjanje vere je imenovan kot prefekt na novo ustanovljene prefektore Ubangi Kari (ki je odcepljena od apostolskega vikarijata Ubangi) preč. o. Peter Marija Kotel iz družbe očetov Sv. Duha.



Zapiski družbe sv. Petra Klaverja.

Misijonski zavod »Maria Sorg«. Od 23.—29. junija so živeli notranji udje zavoda tiho in mirno; imeli so letne duhovne vaje. Po prizadevanju preč. o. Hättenschwillerja so bile te vaje za blagor duš krepčilen dež. Pokazal nam je, da je hišni red novega zavoda podlaga najvišji popolnosti. Pred odhodom je voditelj duhovnih vaj še vnel naša srca za ljubezen do Srca Jezusovega.

Dne 8. julija se je odel zavod »Maria Sorg« v praznično obleko. Cvetlice in vihrajoče zastave so oznanjevale, da se bliža najsrečnejši dan v letu, katerega smo pričakovali obisk časti vredne gospe generalne voditeljice. Prazniško veselje je motila misel na umirajočo mater naše časti vredne gospe generalne voditeljice. Božja volja nas je danes združila v veselju in žalosti in nam je dala v časti vredni gospej generalni voditeljici lep primer vdanosti in trpljenja.

15. julija. Danes smo spet okinčali zavod Marije Sorg in sicer v čast štirim novim udom, ki bodo obhajali jutri najlepši dan v življenju, poroko z nebeškim ženinom. Sredi teh priprav nas je doletelo poročilo o smrti matere naše časti vredne gospe generalne voditeljice. Z otroško vdanostjo smo obžalovali njeno smrt; naše molitve so jo spremljale v večnost in prepričani smo, da imamo veliko priprošnjico v nebesih v njej, ki nam je še na smrtni postelji poslala svoj blagoslov.

16. julij, praznik Marije Karmelske. Preč. gospod stolni kanonik Keil je danes opravil obred obljube. Pri tem je posvetil štirim srečnim nevestam Kristovim prekrasen nagovor, v katerem je zvezal pomen svete obljube z današnjim praznikom Matere Božje, ki naj bo znamenje sreče, varstva v nevarnostih, zveze miru in večne pogodbe.

2. avgusta. Danes nas je obiskal Njeg. eminenca, velečastiti gospod, knez in nadškof, kardinal Katschthaler. Spremljal ga je Njeg. ekselenca tržaški in koperski škof Dr. Nagl. Visoka gospoda je sprejela naša častivredna gosa generalna voditeljica najudanejše. Ogledala sta si najprej tiskarno in črkostavnico in se nato podala v kapelo, kjer je Njeg. eminenca imel pred zbranimi tovaršicami kratek, a prisrčen nagovor. Potem sta se vrnila visoka gosa v Solnograd in sta si ogledala tam naš afrikanski in starinski muzej.



LISTEK.

Somalski mučenik.

Piše o. Adolf, O. Cap.

Ko je Révoil okoli leta 1882. pisal, »v deželi Somali je jedina njiva, ki se obdeluje, mrtvaška njiva«, pač ni mislil, da bo ravno v tej deželi že po desetih letih zasejano božje seme in da se bo od sedaj obdelovalo drugo polje kakor mrtvaška njiva, polje, na katerem iščejo počitka nebeški ptiči, polje, čegar klasje zbirajo angeli v nebeške shrambe.

Še le pred kratkim je bila zopet jedna teh cvetlic utrjana za nebesa; nihče bi je še ne bil smatral za to zrele, razun Boga, ki preiskuje srca in obisti.

Srečni otrok, ki si je priboril nebesa, se je imenoval Thomaž Ali.

Bil je star samo 12 let, ko se je v pretečenem letu predstavil v misijonu. Če je tudi milost bila, ki ga je gnala na neviden način, je bila vendar manj ona, ki ga je priganjala, kakor kruh in riž, ki si ga ni mogel pridobiti in katerega je pogosto pozelel, ker »sta se obe strani njegovega želodca dotikali«, da se izrazim po somalskem.

Poznal je samo Boga kot Očeta; od svoje matere ni vedel ničesar.

»Kdo je tvoj oče?« — »Bog.«

»Kje je tvoja mati?« — »Ne poznam nobene.«

Ker je mnogo pretrpel, predno je prišel k nam, zato je vedno bolehal.

Med strašno, skoraj peklensko vročino, ki je to poletje gospodovala na obrežju, sem ga hotel odstraniti iz Berberah in ga poslati v našo drugo postajo, v notranjosti ležečo vas, kjer je podnebje ugodnejše.

Dne 13. malega srpana je potovala neka na predvečer došla karavana dalje in je nesla svoje stvari na oslih in mulah; Tomaž se je njej izročil.

Kmalu so ga zapustile njegove moči; ni še došel do tretje milje, ko mu je postalo težavno, slediti hitremu koraku poveljnika karavane. Ni bilo svetovati, da bi ga silil, kajti cilj potovanja je bil še približno 27 milj oddaljen in zato mu je nekdo rekel, naj se vrne v Berberah.

Toda ubogi Tomaž je trpel že preveč vsled vročine in se ni mogel odločiti, da bi se vrnil. Smatral se je za dosti močnega, da bi sledil karavani od daleč.

Nadaljeval je svojo pot. Čisto počasi, toda ne brez bolečin je došel na deseti milji v neki klanec. Tukaj je upal, da si bo odpočil in si nabral novih močij.

V tej kakih 30 metra dolgi soteski stoji somalska gostilna, kjer je vedno čaj na razpolago. Pod veliko mimo se vidi siromašna, iz ostankov vreč in rjuh postavljena koča, ki jo obdaja plot iz suhih grmov.

Tukaj ponujajo potujočim okusen čaj! Ima vsak okus, vsak duh, vsako vonjavo, samo čajeve ne. Vkljub temu je čaj, pristni, kitajski čaj; oglejte si vendar liste, ki še zgoraj okoli plavajo, bi vam lahko odgovorili majhni natakariji, ki nosijo pod pazduho mesto serviete svoj predpasnik (če ga sploh imajo).

Vkljub vsemu temu ali ravno radi tega je tam vedno dosti ljudij, toda le črncev, radi česar se ne dobi lahko prostor, da bi si odpočil in njim jednako popil čašico čaja.

Vsi prostori so zasedeni in če se kdo drzne vkljub že na tleh ležeči množiči se raztezavati, tedaj ga v ne manj ko dveh sekundah mrčes v naskoku napade, ga muči, sesa, da skoraj požre in ni mogoče se braniti, ampak mora bežati, kakor naglo je mogoče.

Vse to je našega Tomaža malo motilo. Kolikor več ima čaj vsebine, tem bolje mu utolaži žejo in lakoto.

Dospel je tja in že čuti, kako ga zapušča utrujenost.

Sedaj, dragi bralci, moramo malo zbrati svoje misli in moliti milostnega Boga, da bi prišel v srce tega majhnega črnca.

Tomaž se je predstavil in je prosil vode. Vsled svoje utrujenosti bi lahko bil prosil tudi za kaj boljšega. Posestnik gostilne se je z nami pogodil, proti odškodnini pomagati našim otrokom v sili.

Do tedaj je držal vedno besedo. Tomaž je bil jeden od naših, čeravno še ni bil krščen, ker je prebil komaj petnajst mesecev v misijonu.

»Ali hočeš ti vode?«

»Da, sicer umrem od žeje.«

»Dobro, obilno je dobiš, ako boš molil kakor mohamedanci.«

Kako molijo? je vprašal otrok, čeravno je dobro vedel.

»Oni pravijo: Samo en Bog je in Mohamed je njegov prerok.«

Tomaž začne: »Samo en Bog je« — in trdovratno obmolči, ker tukaj neha njegova molitev.

»In ostalo?« so ga vprašali.

»Ostalega ne znam,« je odgovoril Tomaž.

»Dobro, hodi dalje!«

Zaslišanje je bilo kratko in brez okolščin; odgovor ravno tako, toda poln energije.

Kaj je hotel začeti. Sam ni imel popolnoma ničesar. Karavna, ki je njegovo večerjo in nekaj vode s seboj nesla, se je pač tukaj mudila, toda že dolgo je zopet dalje odhitela. Srečal je različne Somali na svojem težavnem potu in jih prosil vode.

Zdaj bi lahko bil dobil toliko zaželeno vodo, že je slišal, kako je v curku tekla iz mehov, videl jo je v pločnatih čašicah onih, ki so se okrepčevali z njo v njegovi bližini, mogoče so mu jo celo, da bi ga poskušali, držali pod nos; toda predno so mu jo prepustilo, so zahtevali od njega veliko ceno, tirjali so več ko ves denar sveta, — zahtevali so njegovo vero.

Ni še kristjan, ne nosi še znamenja otroka božjega na svojem čelu, toda v svojem srcu sovraži Mohameda in ljubi Jezusa Kristusa. Odloči se, rajši trpeti za Kristusa, on veruje v njegove obljube in si izvoli žejo, žgečo žejo.

Če mu zabranijo celo vodo, česa mu ne bodo že zabranili?

Tomaž gre odtod, nepremagan, in nese s seboj svojo vero, ki mu bo odprla nebesa, ali boljše rečeno, mu je že odprla in prepusti prenapetemu in nečloveškemu krčmarju njegovo vodo.

S kakšnim spoštovanjem bodo ga pač spremljali angeli! Ima še dolg pot pred seboj; dvajset milj se še raztezuje pred njim stopničasto. To je najtežavnejši del potovanja, vzpenjati se mora po strmih, kamenitih stezah čez skoraj brezkončne griče in zraven imeti še zavest, da ne bo našel niti kaplje vode.

Drugo jutro je prišel naš hitri sel Alcide Liban iz Berberah. Našel je Tomaža na prvih gričih na tleh raztegnjenega in nezmožnega, le še en korak napraviti; njegove moči so bile pri koncu.

»Kaj delaš ti tukaj?«

»Nisem mogel slediti karavani in sedaj ne morem dalje in umrem žeje.«

»Ostani torej tukaj; ne odstrani se od pota, šel bom v vas in se vrnil z oslom in te naložil.«

Takoj po svojem prihodu je javil Alcide o. Štefanu, da je našel Tomaža umirajočega. Oče se je požuril in mu poslal osla z vodo in nekaj živežem.

V hitri naglici je odpotoval Alcide. Ko je došel do kraja, kjer je ležal prejšnji večer Tomaž, ni našel ničesar razun predpasnika, ki je nosil ime umrlega.



Somalski mučenik.

Hijena ali leopard ga je najbrže požrl, je mislil. Brezvspešno je iskal sledov ali ostankov; Tomaža ni bilo več tukaj.

Drugo jutro, v četrtek, bi se moral tisti hitri sel vrniti v Berberah. Da bi mu olajšal njegovo zasledovanje, mu je dal o. Štefan s seboj spremljevalca. Ko sta prišla v bližino mesta, kjer je sel našel predpasnik,

sta se ločila. Jeden je šel na bližnj majhen grič, od koder je prav kmalu ne daleč videl vihrati predpasnik v vetru med dvema pečinama.

Podata se tja.

Toda oh! Najdeta sicer Tomaževo truplo, toda brez življenja, trdo in mrzlo; v vetru vihrajoče sukno je bil drug predpasnik z imenom umrlega, ki še ima na vrati tri svetinjske.

Njegovo telo je nepoškodovano, nad čemur se mora vsaki čuditi, kdor ve, da dežela ni varna pred divjimi zverinami, ki se živijo od mrtvih, da celo od umirajočih.

Alcide Liben in njegov tovariš sta poskusila zemljo z rokami zrahljati in sta nato položila v ta majhen grob Tomaževo telo; na zemljo, kjer sta ga zagrebla, sta navalila velike kamene, da bi ga obvarovala pred zobmi hijen. —

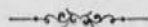
Lahko bi bila napisala na ta grob: »Tukaj počiva katehumen Tomaž, ki je umrl utrujenosti, ker se je branil pripoznati krivoverca Mohameda«.

Česar nista storila ta dva, so oznanili angeli v nebesih in so spremili njegovo dušo k prestolu Jezusa Kristusa, ker ga je spoznal pred ljudmi.

Ni-li umrl za Njega, ker se je branil verovati v Mohameda, in če je umrl zavoljo Kristusa, ni-li prejel od Zveličarja samega mučeniške palme.

Posameznosti njegovega govora v gostilni so nam pripovedali mohamedanski Somali, ki so bili takrat ravno navzoči.

Srečni Tomaž, ki si se vzel na nebeške griče, kjer ne čutiš ne bolečin ne lakote, ne žeje, ampak uživaš samo srečo in večno veselje, prosi za svoje rojake, da bodo tudi nekdanj tebi pridruženi; uči jih trpeti za Kristusa kakor ti in prej umreti, kakor zatajiti obljubo, ki se napravi pri krstu.



Popolni odpustek.

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca vinotoka.

Dne 30. listopada, na god sv. apostola Andreja.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa. obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le s natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren uredn.: A. Slamić